

Den 24. februar 2011

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Inspektion af Børnecenter Himmerland den 22. marts 2010

OPFØLGNING

J.nr. 2010-0495-0618/ATG

Indholdsfortegnelse

Ad 3.6. Toilet- og badeforhold.....	2
Ad 3.8. Kælder	2
Ad 4.2. Visitering	2
Ad 4.3. Handleplaner	3
Ad 4.4. Forældreindflydelse og -kontakt.....	4
Ad 4.5. Medicin, læge mv.....	5
Ad 4.6. Undervisning	5
Ad 4.9. Økonomiske forhold.....	5
Ad 4.10. Mobiltelefoner, tv mv.	6
Ad 4.14. Seksuel adfærd	7
Ad 4.15. Vold mv.	8
Ad 5.4. Anvendelse af skemaer mv.	8
Ad 5.5. Lidt om sagerne	9
Ad 5.6. Rebild Kommunes tilsyn med børnecenterets anvendelse af magtanvendelsesbekendtgørelsen.....	10
Ad 6. Personaleforhold.....	11
Ad 7.2. Rebild Kommunes tilsyn	12
Opfølgning	12
Underretning	12

Den 10. november 2010 afgav jeg endelig rapport om min inspektion den 22. marts 2010 af Børnecenter Himmerland. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg modtog i den anledning en udtalelse med bilag den 31. januar 2011 fra Rebild Kommune. Udtalelsen indeholder både børnecenterets og kommunens svar.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 3.6. Toilet- og badeforhold

Jeg skrev i min rapport at jeg gik ud fra at børnecenteret løbende er opmærksom på at få eventuelle fugtskader i badeværelser udbedret.

Kommunen har oplyst at der er lavet aftale med håndværkere om udbedring af det fugtskadede loft samt sikring af bedre udluftning.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 3.8. Kælder

Jeg skrev vedrørende gymnastiklokalet at hængslet i loftet til ophængning af boksepuden burde efterses idet det virkede lidt løst. Jeg gik ud fra at børnecenteret ville være opmærksom herpå.

Kommunen har oplyst at hængslet i loftet er blevet monteret med nye skruer.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.2. Visitering

Jeg bad børnecenteret om at oplyse hvilke personer på centeret der foretager visitationen af de børn som henvises til ophold på centeret.

Kommunen har oplyst at det er en ledelsesmæssig opgave på børnecenteret at visitere et barn til indskrivning. I praksis foretager forstanderen og/eller stedfortræderen visitationen.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.3. Handleplaner

Kommunen har oplyst at det på indskrivningsmødet bliver drøftet som et fast punkt på dagsordenen hvad der er børnecenterets opgave i forhold til barnet i relation til forventninger til opholdet, varigheden af foranstaltningen, hvad der skal arbejdes med og hvad der er kommunens opgave. Af referatet fra mødet fremgår det hvad der er børnecenterets opgave. Ved indskrivningsmødet deltager ud over børnecenteret barnets forældre, sagsbehandleren fra den anbringende kommune og visitator fra Rebild Kommune.

Jeg har noteret mig kommunens supplerende oplysninger til dette punkt.

På begge de to udviklingsplaner jeg modtog kopi af under inspektionen, var der rubrikker til beskrivelse af formålet med opholdet og baggrundshistorie, men på ingen af planerne var disse rubrikker udfyldt. På en af udviklingsplanerne var der henvist til kommunens handleplan. Jeg gik ud fra at dette også gjaldt for den anden plan.

Kommunen har oplyst at punktet "Formålet med opholdet" i udviklingsplanen tager afsæt i den anbringende kommunes handleplan.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I den ene udviklingsplan (vedrørende barnet med fødselsdag den 18. september 1998) var der ikke angivet et tidspunkt for evaluering og udarbejdelse af en ny udviklingsplan, ligesom det heller ikke fremgik hvem der havde udarbejdet planen. Jeg bad om børnecenterets bemærkninger hertil.

Kommunen har oplyst at det skyldes manglende opmærksomhed at der ikke er påført dato for evaluering/fornyelse af udviklingsplanen på planen, og at opmærksomheden vil blive skærpet på dette punkt.

Kommunen har også oplyst at udviklingsplanerne bliver lavet på et afdelingsmøde hvor afdelingens pædagoger, psykolog, socialrådgiver og ledelse deltager. På mødet bliver det drøftet og afklaret hvilke mål der skal arbejdes hen imod og hvordan. Hvert barn får som minimum sin udviklingsplan evalueret/fornyset en gang hvert halve år. Afdelingslederen laver en halvårsplan for afdelingsmøderne hvoraf det fremgår på hvilken mødedato det enkelte barns udviklingsplan skal behandles. Der er afdelingsmøde hver anden uge i hver afdeling, og med få undtagelser er der et barn på til evaluering/fornyelse af udviklingsplan ved hvert afdelingsmøde.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette punkt.

Begge udviklingsplaner var udarbejdet med ikrafttræden i november 2009, og børnene havde forinden været indskrevet på børnecenteret i flere år. På den baggrund bad jeg om børnecenterets bemærkninger til at der stod meget lidt eller intet vedrørende barnets eget perspektiv.

Kommunen har oplyst at børnecenteret ikke hidtil har inddraget barnets perspektiv som et punkt i udviklingsplanen. Pædagogerne og særligt kontaktpædagogerne har haft samvær med barnet hvor barnets tanker og ønsker for fremtiden er blevet drøftet. Ledelsen på børnecenteret har drøftet spørgsmålet og er enig i at barnets perspektiv fremover skal inddrages som et fast punkt i udviklingsplanen.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette punkt.

Ad 4.4. Forældreindflydelse og -kontakt

I forbindelse med inspektionen opfordrede jeg børnecenteret til fortsat at forsøge at etablere et forældreråd for på den måde at få belyst problemstillingerne fra så mange sider som muligt. Jeg bad børnecenteret oplyse hvorvidt der udarbejdes et referat fra cafemøderne, så de forældre som ikke har mulighed for at deltage, også kan holde sig orienteret.

Kommunen har oplyst at det er aftalt at der vælges et forældreråd til det næste forældrecafemøde, og at der vil blive lavet referat fra møderne i forældrerådet som sendes ud til alle forældre. Der er ikke blevet lavet referater fra cafemøderne, men kommunen forventer at behovet for information kan dækkes med referater fra møderne i det kommende forældreråd.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.5. Medicin, læge mv.

Jeg bad børnecenteret tage stilling til om centeret vil følge op på mit forslag om i forbindelse med aflevering af restmedicin at sikre at der ikke sker (kan ske) misbrug og omsætning af medicin.

Kommunen har oplyst at restmedicin afleveres til apoteket. Børnecenteret er enig i at der fremover i samråd med apoteket skal laves en kvittering hvor det registreres hvilken medicin og hvilken mængde der afleveres tilbage til apoteket.

Jeg har noteret mig det oplyste og foretager mig ikke mere vedrørende dette punkt.

Ad 4.6. Undervisning

Jeg bad børnecenteret og kommunen om at oplyse hvorvidt der har været drøftelser med Mariagerfjord Kommune om de forskellige skriftligheds- og dokumentationskrav i de to kommuner, og i benægtende fald hvorvidt det overvejes at indlede drøftelser med Mariagerfjord Kommune om problemstillingen, således at eventuelle nye indskrivninger kan forløbe gnidningsfrit.

Kommunen har oplyst at der ikke har været børn som har været i målgruppen til skolen i Mariagerfjord Kommune, til indskrivning i 2010. Der er i 2009 etableret eget skoletilbud på Skørping skole i Rebild Kommune til hovedparten af de børn der indskrives på børnecenteret.

Jeg har forstået kommunens bemærkninger sådan at der ikke har været drøftelser med Mariagerfjord Kommune om de forskellige skriftligheds- og dokumentationskrav i de to kommuner, og at det heller ikke overvejes. Jeg opfordrer dog kommunen til at indlede sådanne drøftelser med Mariagerfjord Kommune når/hvis der skal ske nye indskrivninger på skoler i Mariagerfjord Kommune. Jeg foretager mig dog ikke mere vedrørende dette punkt.

Ad 4.9. Økonomiske forhold

Jeg bad kommunen om nærmere at redegøre for om det er korrekt forstået at kommunen ikke foretager revision af administrationen af børnenes penge, og i givet fald

om nærmere at fremkomme med kommunens bemærkninger hertil. Jeg anmodede desuden om at modtage en kopi af resultatet af det seneste revisionsbesøg.

Kommunen har oplyst at hvert barn får oprettet sin egen bankkonto i Danske Bank, hvor barnets lommepenge overføres til én gang ugentligt. Kontoen oprettes i barnets personnummer, og det er kun barnet der har hævekort til kontoen. Det er derfor børnenes egne penge som kommunen ikke kan foretage revision af.

Kommunen har desuden oplyst at der ikke inden for de seneste par år har været besøg af revisionen på børnecenteret da centeret ikke har været blandt de institutioner der har været udtaget til revision. Den bilagsrevision der er foretaget på børnecenteret, er sket i forbindelse med den almindelige bilagsrevision.

Ifølge Danske Banks hjemmeside kan børn ned til 8 år få et hævekort. Børnene på børnecenteret er mellem 4 og 16 år om end aldersgrænsen er fleksibel når der er tale om søskende. På inspektionstidspunktet var det yngste barn 5 år. Jeg går derfor ud fra at nogle af børnene – i hvert fald de yngste – har behov for hjælp til at administrere deres lommepenge – uanset om lommepengene er indsat på børnenes egne konti. Jeg er ikke klar over hvorvidt børnenes tøjpenge indsættes på børnenes egne konti, men også i forhold til tøjpengene går jeg ud fra at nogle af børnene – i hvert fald de yngste – har behov for hjælp til at administrere pengene. Jeg går dog ud fra at børnecenteret i de situationer hvor børnene har brug for hjælp til at administrere deres penge, har indrettet arbejdsgangene sådan at der ikke kan opstå (uberettiget) mistanke om at personalet misbruger børnenes tøj- eller lommepenge. Jeg foretager mig imidlertid ikke mere vedrørende dette punkt.

Ad 4.10. Mobiltelefoner, tv mv.

I min rapport skrev jeg at jeg havde forståelse for børnecenterets pædagogiske linje, men at jeg gik ud fra at centeret ville overveje at anskaffe nogle mere tidssvarende computere/spillekonsoller på Skoven.

Kommunen har oplyst at Skoven har søgt William S. Knudsens fond om midler til anskaffelse af henholdsvis en ny stationær computer med fladskærm og en bærbar computer. Kilden har også søgt om midler til en bærbar computer. Både Skoven og Kilden har fået bevilget midler til dette formål.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.14. Seksuel adfærd

Jeg bad børnecenteret oplyse om der er opsat bevægelsesalarmer på gangene som er tændt om natten. Hvis dette ikke er tilfældet, bad jeg børnecenteret om nærmere at redegøre for hvordan centeret er opmærksom på at forhindre grænseoverskridende adfærd mellem børnene. Jeg bad også børnecenteret om at oplyse hvorvidt der er udarbejdet en skriftlig instruks i forhold til seksuelle grænseoverskridelser mellem børn og unge der er anbragt på centeret.

Kommunen har oplyst at der ikke er opsat bevægelsesalarmer på gangene, men at børnecenteret har vågne nattevagter som har til opgave at sikre at børnene sover og har det godt og ikke udsættes for grænseoverskridende handlinger. Det sker ved at nattevagterne flere gange i løbet af natten går rundt og ser til børnene. Den hændelse der er nævnt i min rapport, hvor en dreng opsøgte en pige på hendes værelse om natten, har givet anledning til at skærpe opmærksomheden på om børnene er på deres værelser om natten. Når børnene leger sammen på værelserne eller sover sammen om natten, er det en generel aftale at det sker med åben dør til værelset.

Børnecenteret vil igangsætte udarbejdelsen af en skriftlig instruks i forhold til seksuelle grænseoverskridelser mellem de børn der er anbragt på centeret.

Da den hændelse der er nævnt i min rapport, fandt sted, var der også vågne nattevagter på børnecenteret. Det er derfor min opfattelse at hændelsen højst sandsynligt ville kunne have været forhindret hvis en bevægelsesalarm havde gjort nattevagten opmærksom på at der var et barn der havde forladt sit værelse. Jeg har noteret mig at opmærksomheden – i lyset af den omtalte hændelse – er blevet skærpet i forhold til om børnene er på deres værelser om natten. Jeg foretager mig derfor ikke yderligere vedrørende dette punkt. Jeg går dog ud fra at børnecenteret – hvis det på et senere tidspunkt viser sig at børnene kan forlade deres værelser om natten uden at nattevagten opdager det – vil overveje at sætte bevægelsesalarmer op på gangene. Jeg har også noteret mig at der vil blive udarbejdet en instruks i forhold til seksuelle grænseoverskridelser mellem de børn der er anbragt på centeret.

Jeg bad om oplysning om hvorvidt den såkaldte "børneattest" anvendes i forbindelse med nyansættelser.

Kommunen har oplyst at det er en del af ansættelsesproceduren ved kommunen at der altid indhentes børneattester ved nyansættelser.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.15. Vold mv.

Jeg bad børnecenteret om at oplyse hvorvidt centeret har udarbejdet en liste med navne på pårørende som den medarbejder der har oplevet en grænseoverskridende situation, ønsker bliver kontaktet og har lavet aftaler med.

Kommunen har oplyst at der i børnecenterets personalestue står en "krisemappe". Mappen indeholder oplysninger om hvem den enkelte medarbejder ønsker at blive kontaktet af og hvilke pårørende der skal kontaktes, hvis den pågældende medarbejder bør sendes hjem.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg foretager mig ikke yderligere vedrørende dette punkt.

Jeg bad Rebild Kommune om at oplyse hvorvidt kommunen nu har udarbejdet en handleplan i de tilfælde hvor personalet har været udsat for vold.

Kommunen har oplyst at lederen af kommunens sikkerhedsorganisation har oplyst at handleplanen som skal benyttes hvis en medarbejder udsættes for vold, er under revidering, men at planen eventuelt kan eftersendes i løbet af et par måneder.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at der i løbet af et par måneder vil foreligge en revideret handleplan. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette punkt.

Ad 5.4. Anvendelse af skemaer mv.

Jeg bemærkede at indberetningsskemaerne henviste til en tidligere bekendtgørelse om magtanvendelse og ikke den nugældende.

Kommunen har oplyst at indberetningsskemaet er blevet rettet så det henviser til den nugældende bekendtgørelse nr. 1093 af 21. september 2010.

Det har jeg noteret mig.

Jeg anmodede om nærmere oplysning om hvordan børnecenteret kontrollerer at alle indberetninger bliver videresendt til opholdskommunen straks efter at skemaet er udfyldt, og til tilsynskommunen ved hver måneds udgang.

Kommunen har oplyst at børnecenteret i samarbejde med tilsynsafdelingen i kommunen er ved at revidere indberetningsskemaet. I den forbindelse er det blevet foreslået at indberetningsskemaet får en rubrik til følgende: dato og tidspunkt for ledelsens registrering, dato for videresendelse til den anbringende kommune, dato for videresendelse til tilsynskommunen og dato for informering af forældrene. For alle rubrikker skal afsenderens initialer fremgå. Det er også blevet foreslået at indberetningsskemaerne sendes elektronisk som sikker e-mail, så der sker en automatisk registrering af forsendelsen.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at der er foreslået flere ændringer af indberetningsskemaet der indebærer at det kan kontrolleres om tidsfristerne i magtanvendelsesbekendtgørelsens § 26, stk. 4 og stk. 5, overholdes.

Jeg bad kommunen om at oplyse hvor mange magtanvendelser der havde været på Bakken i perioden fra 1. januar til den 1. september 2010.

Kommunen har oplyst at der har været 27 magtanvendelser i perioden, heraf 14 i august måned. Der arbejdes fortsat på at skabe bedre rammer i afdelingen og på at nedbringe antallet af magtanvendelser. Kommunen har desuden oplyst at børnecenteret – for bedre at kunne sikre at der arbejdes ud fra fælles værdier – har opsagt to medarbejdere fra Bakken.

Jeg har noteret mig at der også i den omtalte periode i 2010 har været et stort antal magtanvendelser på Bakken. Jeg har samtidig noteret mig at kommunen og børnecenteret fortsat arbejder på at nedbringe antallet af magtanvendelser på afdelingen – hvilket jeg også mener er meget vigtigt.

Ad 5.5. Lidt om sagerne

Gennemgangen af skemaerne fra Bakken gav mig anledning til at bemærke at nogle af børnenes adfærd – sammenlignet med den adfærd som fremgik af indberetningerne om magtanvendelser fra centerets andre afdelinger – virkede mere voldsom. Jeg bemærkede at personalet på Bakken generelt er meget opmærksomme på efterfølgende at bearbejde den foretagne magtanvendelse med barnet.

Kommunen har oplyst at de børn der visiteres til Bakken, bl.a. er kendetegnet ved at de er mere udadreagerende og har mindre impuls kontrol. Derfor er det også mere forventeligt at der på Bakken dels kommer flere, dels mere voldsomme konflikter der risikerer at ende i en magtanvendelsessituation. Børnecenteret prioriterer den efterfølgende samtale med barnet og bearbejdningen af magtanvendelsen da centeret har tiltro til at det vil styrke barnets evne til at formulere sin frustration sprogligt i stedet for fysisk.

Jeg har noteret mig kommunens supplerende oplysninger.

Jeg bad børnecenteret om at oplyse hvordan proceduren er i forbindelse med underskrivelse (og godkendelse) af indberetningen om magtanvendelse.

Kommunen har oplyst at proceduren vil blive ændret så lederen eller dennes stedfortræder inden for fristen på 24 timer med sin underskrift sikrer at indberetningsskemaet er udfyldt med de krævede oplysninger.

Kommunen har derudover oplyst hvordan den hidtidige procedure har været. Inden vagtens afslutning udfyldte de medarbejdere der havde været involveret i en magtanvendelse, indberetningsskemaet. Medarbejderen lagde skemaet i kopi på lederens skrivebord eller sendte en e-mail om at der var et udfyldt skema på centerets interne drev. Den følgende dag læste lederen eller dennes stedfortræder indberetningen og vurderede/afklarede om der var tale om en lovlig magtanvendelse. Hvis magtanvendelsen var lovlig, drøftedes hændelsesforløbet med de involverede medarbejdere når de igen var på arbejde med henblik på vejledning/supervision. Lederen skrev derefter sin vurdering ind i indberetningsskemaet, printede skemaet ud og skrev det under. Herefter skrev de involverede medarbejdere under.

Dette har jeg noteret mig.

Ad 5.6. Rebild Kommunes tilsyn med børnecenterets anvendelse af magtanvendelsesbekendtgørelsen

Jeg gik ud fra at kommunen fortsat har fokus på magtanvendelser og løbende drøfter med børnecenteret om der er behov for ændringer i forhold for børn eller personale.

Kommunen har oplyst at kommunens konsulent som fører det løbende tilsyn, i 2010 deltog i 5 personalemøder på Bakken. På møderne blev der bl.a. lavet udviklingspla-

ner for de enkelte børn, drøftet magtanvendelser og personalets trivsel. Konsulenten stillede kritiske spørgsmål og deltog i diskussioner om pædagogiske holdninger og tiltag. På et møde i marts 2010 evaluerede konsulenten statusrapporten for 2009, drøftede magtanvendelser, underviste i magtanvendescirkulæret og ridsede principperne for anerkendende pædagogik op.

På et møde med børnecenterets ledelse bad konsulenten om en plan for afhjælpning af magtanvendelser. Planen blev at pædagogerne skulle udfylde et spørgeskema om hvordan antallet af magtanvendelser kunne nedbringes, afdelingslederen og konsulenten skulle have samtaler med alle børnene på Bakken enkeltvis, og vikarer skulle undervises. Tilbage meldingerne blev drøftet på et personalemøde, og børnecenterets ledelse lavede herefter en handleplan for nedbringelse af magtanvendelser. Rebild Kommunes Børne- og Ungdomsudvalg blev efterfølgende orienteret om planens indhold.

Derudover blev der i maj 2010 afholdt to temadage for alt personale på børnecenteret, som kommunens konsulent også deltog i.

Jeg har noteret mig kommunens supplerende oplysninger om det fokus kommunen efterfølgende har haft på magtanvendelser på børnecenteret – særligt på Bakken.

Ad 6. Personaleforhold

Jeg bad børnecenteret oplyse hvordan belægningen aktuelt ser ud, og hvorvidt børnecenteret har måttet afskedige personale.

Kommunen har oplyst at den aktuelle belægning er at 17 børn er indskrevet på centeret. Der er én ledig akut-/observationsplads. Der har været udsving i belægningen, og der forventes en belægning på ca. 87 pct. for 2010. Børnecenteret har ikke afskediget medarbejdere på grund af belægningen. Når der har været nedgang i belægningen, har centeret undladt at genbesætte ledige stillinger og lavet tidsbegrænsede ansættelser af pædagoger for at undgå senere at skulle afskedige medarbejdere.

Dette har jeg noteret mig.

Jeg bad børnecenteret om at oplyse om der var udarbejdet en arbejdspladsvurdering på centeret. I givet fald bad jeg om en kopi heraf.

Kommunen har sendt den arbejdspladsvurdering som børnecenteret netop har lavet.

Jeg har læst arbejdspladsvurderingen og noteret mig at der er lavet løsningsmodeller i forhold til de problemer der er blevet påpeget i arbejdspladsvurderingen.

Ad 7.2. Rebild Kommunes tilsyn

Jeg bad kommunen om at oplyse hvordan det sikres at børn og pårørende får mulighed for at gøre sig bekendt med den endelige rapport når den foreligger efter eventuelle høringssvar. Jeg nævnte under inspektionen at en ide kunne være at give et resume af rapporten på cafemøderne med forældrene.

Kommunen har oplyst at kommunens tilsynskonsulent deltog i cafemødet med forældrene i marts 2010, hvor forældrene blev oplyst om statusrapporten for 2009. Det blev på mødet aftalt hvor statusrapporten ligger på centeret så forældrene kan tage den og læse. Derudover forsøger kommunen at indarbejde at børnene gøres bekendt med rapporten på afdelingernes børnemøde hvor tilsynskonsulenten er til stede.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Opfølgning

Jeg betragter hermed sagen om min inspektion af Børnecenter Himmerland for afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til Børnecenter Himmerland, Rebild Kommune, Folketingets Retsudvalg, Tilsynet i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, samt til børnene på hjemmet og deres forældre.

Lenart Frandsen
Inspektionschef